

Position paper Rijnland Instituut 2020-2024

Wie zijn wij?

Het Rijnland Instituut is hét kennisinstituut voor internationale samenwerking in de grensregio Nederland - Nedersaksen. Een verbond van toonaangevende Nederlandse en Duitse kennis- en onderwijsinstellingen in het Noorden bestaande uit NHL Stenden Hogeschool, Hanzehogeschool, Alfa-College, Drenthe College, de Hochschule Osnabrück en diverse Berufsbildende Schulen in Nedersaksen (ROC's). Voor meer informatie zie www.rijnlandinstituut.eu.

Het Rijnland Instituut stimuleert euregionale ontwikkeling, als basis voor een sterke en vitale Europese regio. Studenten en werknemers aan beide zijden van de grens moeten in staat zijn om grensoverschrijdend te studeren en te werken, waarbij de benodigde competenties op de toekomstige arbeidsmarkt centraal staan. Het Rijnland Instituut stelt zich dan ook ten doel om de euregionale ontwikkeling in Noordoost-Nederland en Noordwest-Duitsland te bevorderen door het opzetten en onderhouden van een duurzaam regiodekkend kennisnetwerk met als oogmerk het creëren van een kennisregio gericht op het grensoverschrijdend/euregionaal opleiden, scholen, werken en leven. De opgebouwde kennis stellen wij onze quadruple helix partners actief ter beschikking om toekomstbestendige oplossingen te bieden voor de uitdagingen in de regio op het gebied van bijvoorbeeld bevolkingsontwikkeling, arbeidsmarkt, mobiliteit, digitalisering, energietransitie en de gezondheidszorg. Het Rijnland Instituut bouwt daarmee aan een arbeidsmarkt waarin young professionals en vakmensen (mbo- en hbo-niveau) worden opgeleid voor een krachtige, attractieve en dynamische grensregio binnen Europa. Kortom: **Het Rijnland Instituut leidt op voor Europa.**

De partners binnen het Rijnland Instituut werken samen op strategisch en uitvoerend niveau gericht op toegepast onderzoek en projectontwikkeling. Dit wordt complementair aangevuld door het wetenschappelijk onderwijs in de vorm van strategische partnerschappen met belangrijke kennisinstellingen in deze regio, gesteund door de EDR en de Euregio. Recent heeft de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) de wens geuit aan te sluiten bij het Rijnland Instituut.

Wat doen wij?

Het Rijnland Instituut is gericht op het uitwerken van pragmatische oplossingen en het benutten van kansen die grensoverschrijdend opleiden met zich meebrengen. Dit doet zij op dit moment door:

1. **Bevordering van grensoverschrijdende stages**

Bedrijven in de grensregio zitten dringend te springen om geschoold personeel. Het opdoen van praktijkervaring in de aan elkaar grenzende regio's biedt studenten nieuwe perspectieven in hun leren en persoonlijke ontwikkeling. De Jobbus PraktiTrans biedt studenten de gelegenheid een kijkje in de keuken te nemen van bedrijven aan beide zijden van de grens. In PraktiTrans werken de projectpartners nauw samen met Alfa-college, Landkreis Emsland, Landkreis Leer, Noorderpoort College, NHL Stenden hogeschool, UWV Emmen en het Rijnland Instituut. Dit project wordt financieel ondersteund vanuit het INTERREG-programma Duitsland-Nederland.

2. **Ontwikkeling van grensoverschrijdende curricula**

Op verzoek van het Ministerie voor Binnenlandse Zaken onderzoekt het Rijnland Instituut de euregionale/binationale competenties binnen twee mbo-beroepen waarnaar de vraag in de toekomst groot zal zijn. Op basis van dit onderzoek wordt medio 2020 een aanbeveling geschreven om de curricula aan weerszijden van de grens op elkaar te laten aansluiten. **Deze competenties zullen na de aanbeveling worden geïntegreerd in te ontwikkelen gezamenlijke, grensoverschrijdende curricula** – eerst zullen deze worden ingevoerd in Nedersaksen, op een later moment mogelijk ook in Noordrijn-Westfalen. De competenties zijn Europees noodzakelijk en zo op elkaar afgestemd, dat afgestudeerden toekomstig Europees, aan beide kanten van de grens, inzetbaar zijn.

3. **Ontwikkeling van een Centre of Expertise**

Het Rijnland Instituut zet zich in voor een verdere doorontwikkeling als Instituut, door de realisatie van een 'Centre of Expertise', gericht op het ontwikkelen van euregionale competenties. Daarvoor zal een mix aan instrumenten en modules moeten worden ontwikkeld die stuk voor stuk bijdragen aan het slechten van barrières op taal- en cultuurgebied. De hoofdstructuur wordt bepaald door drie T's: **T**echnologie (energie en zorg), **T**oerisme (en leisure) en **T**aalverwerving (en cultuur). Dit zal worden ingevuld en aangestuurd op basis van een programmatische aanpak.

Wat hebben we nodig?

Graag maken wij gebruik van uw dialoogtafel om onze doorgroeiambities met elkaar af te stemmen:

- Het Rijnland Instituut houdt het niet alleen bij wetenschappelijk onderzoek, maar ziet haar kracht juist in het simpelweg 'doen' – geen woorden, maar daden. Om die reden zien wij ons geroepen om het Ministerie van Binnenlandse zaken te vragen, het Rijnland Instituut op onderwijsgebied een prominente rol te laten spelen in de Samenwerkingsagenda Nederland - Nedersaksen.
- Het Rijnland Instituut stelt voor om als eerste stap ten aanzien van de beoogde euregionale samenwerking met relevante quadruple helix partners binnen de grensregio, in een eerste fase in kaart te brengen welke kennis bij de diverse partners aanwezig is en welke rol zijn willen invullen omdat activiteiten in de toekomst optimaal op elkaar aansluiten.
- In een tweede fase kan dat leiden tot een frequente en doelgerichte samenwerking op basis van een gedeeld plan de campagne.
- Het Rijnland Instituut neemt hierin graag het initiatief.
- Voor de doorontwikkeling van het Rijnland Instituut als hét kennisinstituut voor internationale samenwerking in de grensregio Nederland – Nedersaksen vragen we om een integrale aansluiting op het landelijke beleid en een financiële bijdrage in een projectfase van minimaal drie jaar.

Wat bieden wij?

1. Naar aanleiding van de brief van minister Knops kunnen we stellen dat het Rijnland Instituut door de verbindende rol die het speelt vanuit het netwerk met de aangesloten kennisinstellingen en andere partners goed op de hoogte is van de mogelijkheden die juist het werken en studeren in een grensregio kan bieden. Vakmensen krijgen carrièrekansen in de regio waar zij willen werken, omdat zij zich Europese competenties eigen maken en daardoor kunnen zij in deze regio in een internationale, Europese context werken.
2. De specifieke kennis en het bijzondere netwerk van het Rijnland Instituut richt zich geografisch op het Noordoosten van Nederland en het Noordwesten van Duitsland. Hierdoor kan gebruik gemaakt worden van de enorme kennis, expertise en draagkracht van de regio's en steden zoals Groningen, Oldenburg, Bremen, Hamburg, Twente, Zwolle en Emmen. Deze kennis en expertise richt zich op sociaaleconomische uitdagingen en kansen binnen de grensoverschrijdende context. Daartoe willen we ons verbinden met relevante partners in de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel en aan Duitse kant leggen wij de focus op Nedersaksen. Waar relevant zoeken wij ook samenwerking met relevante kennisnetwerken en instituten in de grensregio met Noordrijn-Westfalen (zoals ITEM Maastricht, Fontys Hogeschool en de Radboud Universiteit).
3. Eén van de manieren waarop het Rijnland Instituut haar visie praktisch realiseert, is het organiseren van grensoverschrijdende jeugd-evenementen. Halverwege mei 2020 vinden de Grensoverschrijdende Jeugdspelen (werktitel) in de buurt van Emmen plaats. Hieraan nemen ca. 500 mbo-studenten van beide kanten van de grens deel.
4. Het Rijnland Instituut zet zich in om de regio Zuid- en Oost-Drenthe te versterken op sociaaleconomisch gebied, met onderwijs en onderzoek als basis, in lijn met de ambities vanuit de Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe.

Contactpersoon Rijnland Instituut:

Cigdem Zantingh
Instituutsleiding/Programmamanager

Tel.nr.: 06 53 57 82 14
E-mail: c.zantingh-akcelik@alfa-college.nl
info@rijnlandinstituut.eu